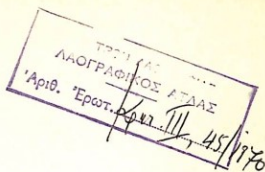

45
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2-25 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; ~~βλ. ἀμφοτέρω... συγχρόνως.~~

αὐτῶν. 1059. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναι* .....

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τοῖς φιλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ δολόκληρον τὴν οἰκογενεῖάν των ; *ἀντ. . . ὑποῖον*

μεγάλα. μαύρα. πολύ. έναρτος. διαταγής. αό.
?ιδ. ιδ. του. έα. κοινου. διαταγής. του. έα. μηδ. μη.

- 2) Πώς έκαλοϋντο οϋτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ήτο ή κοινωνική των θέσις ;...

Ὁμολογῶ το. ἔχοντες καὶ. Ἰησοῦν ἀποχρῖ. ἡμεῖς.....

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;)

- 4) Ἐχρησάμενοι οὖν καὶ ἔργαται· εποχικῶς, δηλ. δια τὸ θεῖον
τὸ ἀλάνισμα, τὸν τουγητὸν ἡ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ τοῦ
προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάβανον· ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; *Ἐ. τι με
ἀμειτέρῳι πῶς γάρῳι... προέβρεον... ἐλημερίαν... ὡς
ἐργάτου καὶ ἡμείβετο εἰς εἶδος. Ἦσαν ὁμοχώροι...*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) τῇ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....

10x1

- 6) α) Οι νέοι και οι νέες του τόπου προῦ ἐπήγαγαν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας; ... *ὀπότε...* ... *ὡς...* ... *μικρὸν...* ... *ὥστε...* ...

ἡ. κ. γ. ρ. α. ν. τ. ε. ζ. με. χ. ε. ρ. ο. κ. α. ν. α. ν. ε. ρ. α. ν.

- β) Ἐπὴ γαῖαναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐργαταὶ κ. ὡς. Ἐκκοροὶ.*

εβ. Βασαζοκιντ, Κικ/παρλ. μαϊ. Γ. μύρνη.
Δ' εμοορμωί βιοσωυ.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

..*ἔα... χωρὶς... ἐπιδοκίμα... ἐ... φυτὴν*
..κ.ἀ.ωρην... ἔ.σ.ακ... ἔχυνον... τ.ῶ... σπ.κ.κ.κ
..Γ.ι.ῶ.δ.ο.μ.α.τ.α... ὠρ.ῶ... τ.π.ῶ... 1920...

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;...*Μ.ε.π.ῶ... 1923...*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;...*Χρησιμοποιοῦνται...*
Μ.ε.π.ῶ... 1923...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μόνοπτερο, δίπτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;...*ἔ.σ.ακ... Μ.ε.π.ῶ... 1924...*

εὐδελος... ἐχρησιμοποιεῖται... εἰς... ἔ.σ.ακ... Μ.ε.π.ῶ... 1924... ἐ.σ.ακ... Μ.ε.π.ῶ... 1924...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. *Χερσὺν...* 4. *Γάχ.τ.φ.σ...* 7. *Ποδάρ...* 10. ....
 2. *Σταθάρ...* 5. *Ὑ.κ.ί...* 8. ....
 3. *Κοδ.στα.βαρ...* 6. *ῤ.τυ.ἀ.ρι...* 9. ....

*Βλ. ἐν φωτογραφίᾳ
 ὡς ἀρ. 1.*

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *Μ.ε.π.ῶ... 1945...*
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ἔ.σ.ακ... ἐχρησιμοποιεῖται...*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).. *Όχι.....*
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *Ναί... υπάρχει.....*
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον... *Β. Μ. Κ. Ν. Γκιουρτζή... μαστ...
 Μενέλαος... π. Δ. Διδιώχ... Καν... Σωτήρχος... μαί...
 ἐὶ διμαί... ξυροχρτοί... ἀνὶ... μακκινάφον... ξυρ. κ. α...
 ξυροτριά... ..*
 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

БҮГД. ФУТ. 574. 253

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἔ.δ. αὐτὸ ε.κί. ἔχρησιν μωροειδέω... εὐ.
ἄ.ζ.α.σ. τὰς ἀροτριάδας.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... Ὁρθογώνιον

κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

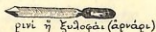
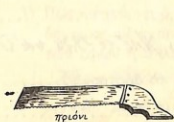
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... Ὁρθογώνιον

χρῶμα... π.ὐ. ξυλίνου ἀρότρου... ἔ.δ. αὐτὸ ε.κί.
ξυλινὰς... ε.κί. εὐ.δ. αὐτὸ ε.κί. εὐ.δ. αὐτὸ ε.κί.
... μωροειδέω... ξυλίνου... ἀροτριάδας... ἀ.ζ.α.σ. τὰς ἀροτριάδας...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

ἔχρησιν μωροειδέω... αὐ.δ. αὐτὸ ε.κί. εὐ.δ. αὐτὸ ε.κί.
... τὰ... ἀροτριάδας... ε.κί. εὐ.δ. αὐτὸ ε.κί. εὐ.δ. αὐτὸ ε.κί.

8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ζευγαρι μαλαί αὐτοὶ βοεῖς.....*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Β. β. ο. . . ζῶα . . . (βοεῖς).....*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... *Ν. κα. ἀναγκαῖος.....*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Ο. . . λουριά . . . λούρα . . . ζεύλες . . . πιζεύλια κλπ. . .*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ε. μετ. . . ζεύγεις . . . λουριά . . . λούρα . . .

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Πα. . . λούρα . . .*

Β. κα. . . λούρα . . . λούρα . . .

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Π. εὐρ. ται. . . (μ. . . λούρα . . . λούρα . . .)*

Αὐτὸν . . . Κ. α. ταχυεὐαίρεται . . . εὐ. . . δερματῆς . . .

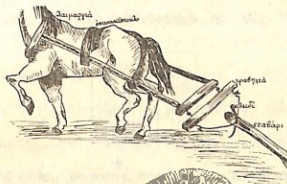
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου *Ν. κα. τὰ 1924 καὶ ἐννεα...*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Βασιλες Πικτοφιλίας 47' 2' 10"

4 mai 5 -

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ἀκροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναίκα· 3) ὑπηρετής. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας.

*Ποιὸν ἀνδρὰ... πάλαι... ἐργάζοντο... ἔργον τινα.
παλιν... μισθωτὴς... ἐργάζοντο... ἔργον τινα.
ἐν... ἀκρῶν.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιού, του αλόγου) εις το ξύλινον άρτρον. (Παραθέσατε, ει δυνατόν, και φωτογραφίαν). *Ετοιμαστέ. α. φυγέ. εν*
κέν. αίμα. κέν. θέιν. Εδίκαια. α. φυγέ. εν. κέν. αρ-
αρέ. εν. α. άρτρον. εν. α. άρτρον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
Κα. τοι. τον. αυ. του. του. νααν.....

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Πατριάρχης... εὐχ... ἱερουργήσαντες... οὐκ ἔστιν... μακάριον...
... ἔχειν... ἀποδοχῆσαν... τοῦ... ἡ... ἱερουργ... ἔχειν... μα...

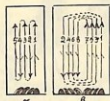

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Πρό... αὐ... 1922... 2.22... 3.22... 4.22... 5.22... 6.22... 7.22... 8.22... 9.22... 10.22... 11.22... 12.22... 13.22... 14.22... 15.22... 16.22... 17.22... 18.22... 19.22... 20.22... 21.22... 22.22... 23.22... 24.22... 25.22... 26.22... 27.22... 28.22... 29.22... 30.22... 31.22... 32.22... 33.22... 34.22... 35.22... 36.22... 37.22... 38.22... 39.22... 40.22... 41.22... 42.22... 43.22... 44.22... 45.22... 46.22... 47.22... 48.22... 49.22... 50.22... 51.22... 52.22... 53.22... 54.22... 55.22... 56.22... 57.22... 58.22... 59.22... 60.22... 61.22... 62.22... 63.22... 64.22... 65.22... 66.22... 67.22... 68.22... 69.22... 70.22... 71.22... 72.22... 73.22... 74.22... 75.22... 76.22... 77.22... 78.22... 79.22... 80.22... 81.22... 82.22... 83.22... 84.22... 85.22... 86.22... 87.22... 88.22... 89.22... 90.22... 91.22... 92.22... 93.22... 94.22... 95.22... 96.22... 97.22... 98.22... 99.22... 100.22...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σήμερα... με' αὐ... 1922... 2.22... 3.22... 4.22... 5.22... 6.22... 7.22... 8.22... 9.22... 10.22... 11.22... 12.22... 13.22... 14.22... 15.22... 16.22... 17.22... 18.22... 19.22... 20.22... 21.22... 22.22... 23.22... 24.22... 25.22... 26.22... 27.22... 28.22... 29.22... 30.22... 31.22... 32.22... 33.22... 34.22... 35.22... 36.22... 37.22... 38.22... 39.22... 40.22... 41.22... 42.22... 43.22... 44.22... 45.22... 46.22... 47.22... 48.22... 49.22... 50.22... 51.22... 52.22... 53.22... 54.22... 55.22... 56.22... 57.22... 58.22... 59.22... 60.22... 61.22... 62.22... 63.22... 64.22... 65.22... 66.22... 67.22... 68.22... 69.22... 70.22... 71.22... 72.22... 73.22... 74.22... 75.22... 76.22... 77.22... 78.22... 79.22... 80.22... 81.22... 82.22... 83.22... 84.22... 85.22... 86.22... 87.22... 88.22... 89.22... 90.22... 91.22... 92.22... 93.22... 94.22... 95.22... 96.22... 97.22... 98.22... 99.22... 100.22...

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν ᾗ ἐκτελεῖται τὸν τρόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιαστές, μεσοβράδες κ.λ.π.); ...

ἀγροῦ... εἰς... 1922... 2.22... 3.22... 4.22... 5.22... 6.22... 7.22... 8.22... 9.22... 10.22... 11.22... 12.22... 13.22... 14.22... 15.22... 16.22... 17.22... 18.22... 19.22... 20.22... 21.22... 22.22... 23.22... 24.22... 25.22... 26.22... 27.22... 28.22... 29.22... 30.22... 31.22... 32.22... 33.22... 34.22... 35.22... 36.22... 37.22... 38.22... 39.22... 40.22... 41.22... 42.22... 43.22... 44.22... 45.22... 46.22... 47.22... 48.22... 49.22... 50.22... 51.22... 52.22... 53.22... 54.22... 55.22... 56.22... 57.22... 58.22... 59.22... 60.22... 61.22... 62.22... 63.22... 64.22... 65.22... 66.22... 67.22... 68.22... 69.22... 70.22... 71.22... 72.22... 73.22... 74.22... 75.22... 76.22... 77.22... 78.22... 79.22... 80.22... 81.22... 82.22... 83.22... 84.22... 85.22... 86.22... 87.22... 88.22... 89.22... 90.22... 91.22... 92.22... 93.22... 94.22... 95.22... 96.22... 97.22... 98.22... 99.22... 100.22...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακιάν; ...

... 1922... 2.22... 3.22... 4.22... 5.22... 6.22... 7.22... 8.22... 9.22... 10.22... 11.22... 12.22... 13.22... 14.22... 15.22... 16.22... 17.22... 18.22... 19.22... 20.22... 21.22... 22.22... 23.22... 24.22... 25.22... 26.22... 27.22... 28.22... 29.22... 30.22... 31.22... 32.22... 33.22... 34.22... 35.22... 36.22... 37.22... 38.22... 39.22... 40.22... 41.22... 42.22... 43.22... 44.22... 45.22... 46.22... 47.22... 48.22... 49.22... 50.22... 51.22... 52.22... 53.22... 54.22... 55.22... 56.22... 57.22... 58.22... 59.22... 60.22... 61.22... 62.22... 63.22... 64.22... 65.22... 66.22... 67.22... 68.22... 69.22... 70.22... 71.22... 72.22... 73.22... 74.22... 75.22... 76.22... 77.22... 78.22... 79.22... 80.22... 81.22... 82.22... 83.22... 84.22... 85.22... 86.22... 87.22... 88.22... 89.22... 90.22... 91.22... 92.22... 93.22... 94.22... 95.22... 96.22... 97.22... 98.22... 99.22... 100.22...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον; ...

... 1922... 2.22... 3.22... 4.22... 5.22... 6.22... 7.22... 8.22... 9.22... 10.22... 11.22... 12.22... 13.22... 14.22... 15.22... 16.22... 17.22... 18.22... 19.22... 20.22... 21.22... 22.22... 23.22... 24.22... 25.22... 26.22... 27.22... 28.22... 29.22... 30.22... 31.22... 32.22... 33.22... 34.22... 35.22... 36.22... 37.22... 38.22... 39.22... 40.22... 41.22... 42.22... 43.22... 44.22... 45.22... 46.22... 47.22... 48.22... 49.22... 50.22... 51.22... 52.22... 53.22... 54.22... 55.22... 56.22... 57.22... 58.22... 59.22... 60.22... 61.22... 62.22... 63.22... 64.22... 65.22... 66.22... 67.22... 68.22... 69.22... 70.22... 71.22... 72.22... 73.22... 74.22... 75.22... 76.22... 77.22... 78.22... 79.22... 80.22... 81.22... 82.22... 83.22... 84.22... 85.22... 86.22... 87.22... 88.22... 89.22... 90.22... 91.22... 92.22... 93.22... 94.22... 95.22... 96.22... 97.22... 98.22... 99.22... 100.22...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν ᾗ ἐκτελεῖται παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ...

... 1922... 2.22... 3.22... 4.22... 5.22... 6.22... 7.22... 8.22... 9.22... 10.22... 11.22... 12.22... 13.22... 14.22... 15.22... 16.22... 17.22... 18.22... 19.22... 20.22... 21.22... 22.22... 23.22... 24.22... 25.22... 26.22... 27.22... 28.22... 29.22... 30.22... 31.22... 32.22... 33.22... 34.22... 35.22... 36.22... 37.22... 38.22... 39.22... 40.22... 41.22... 42.22... 43.22... 44.22... 45.22... 46.22... 47.22... 48.22... 49.22... 50.22... 51.22... 52.22... 53.22... 54.22... 55.22... 56.22... 57.22... 58.22... 59.22... 60.22... 61.22... 62.22... 63.22... 64.22... 65.22... 66.22... 67.22... 68.22... 69.22... 70.22... 71.22... 72.22... 73.22... 74.22... 75.22... 76.22... 77.22... 78.22... 79.22... 80.22... 81.22... 82.22... 83.22... 84.22... 85.22... 86.22... 87.22... 88.22... 89.22... 90.22... 91.22... 92.22... 93.22... 94.22... 95.22... 96.22... 97.22... 98.22... 99.22... 100.22...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

... *ἐν τῇ εὐφορίᾳ μου ἐκχυρίζω...* ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *... κατὰ τὴν διάρκειαν...*

*... καὶ χειμῶνα... γίνεται ἡ μαρτυρία... καὶ
αὐτῶτα... ὀργωμα... γίνεται... καὶ... κατευθύνον
καὶ... διὰ τὴν... (διὰ τὴν...) γίνεται... καὶ... κατευθύνον
καὶ... διὰ τὴν... καὶ... κατευθύνον... καὶ... κατευθύνον...*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντῶσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*... κατὰ τὴν... αὐτῶν... καὶ... ἀντιγράφω... ἐν
τῇ... καὶ... ἀντιγράφω... καὶ... ἀντιγράφω...*

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... ἐν... (1)... ἐν... ἀγρονομία... ...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *... ἐν... καὶ... ἀντιγράφω... καὶ... ἀντιγράφω...*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

... Χρησιμοποιεῖται... τὸ... δισάκι... ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς, τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μετὰ...*

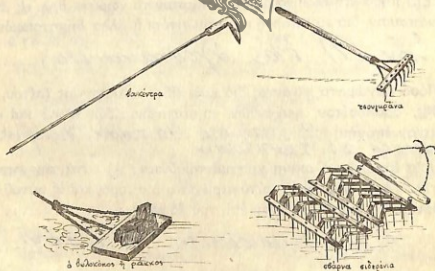
*αὐτὸς οὖν... ὑποκείμενον... αὐτὸν...
αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Ὁχι... μετὰ... αὐτὸν...*

αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

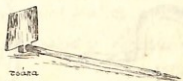
αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... αὐτὸν...

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Παραθέσαμεν οἱ αὐτοὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...
... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...
... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...
... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἑκάστου εἶδους.

... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...
... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...
... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

... καὶ... ἡμεῖς... ἡμεῖς... ἡμεῖς...

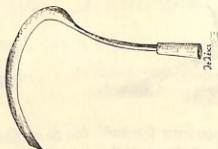
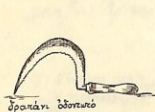
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
*ἔθερίνοντο μετ' αὐτὰ δρεπάνη, ὡς τὰ εὐκρινέ-
 στεφανία μετὰ τὴν ἑλκύναν. ἔταμνεν.*
ὁ δὲ γὰρ...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμῃ ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

..... *ὅθεν ἐκείνην τὴν ἐξέλιξιν...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα), *μετὰ δρεπάνου...*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

..... *ἡ τοιαύτη...*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

*ἡ χειρολαβὴ... ἦτο... ματακωμμάτιον... ὅπου...
 ...ξέχον... ὅπου ἐκείνην ἐξέμελλε... ὁριστῶν...*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *ἔσθ'... ἀ. α. π. ε. β. α. ε. ὑ. δ. α. κ. ... α. ι. ... β. ι. δ. γ. ... ρ. ο. υ. ρ. γ. ι. ... τοῦ ... ἐδάφους ...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *ἔσθ'... ἀ. α. π. ε. β. α. ε. ὑ. δ. α. κ. ... α. ι. ... β. ι. δ. γ. ... ρ. ο. υ. ρ. γ. ι. ... τοῦ ... ἐδάφους ...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .... *ἔσθ'... ἀ. α. π. ε. β. α. ε. ὑ. δ. α. κ. ... α. ι. ... β. ι. δ. γ. ... ρ. ο. υ. ρ. γ. ι. ... τοῦ ... ἐδάφους ...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) ... *ἔσθ'... ἀ. α. π. ε. β. α. ε. ὑ. δ. α. κ. ... α. ι. ... β. ι. δ. γ. ... ρ. ο. υ. ρ. γ. ι. ... τοῦ ... ἐδάφους ...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεiriές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ..... *ἔσθ'... ἀ. α. π. ε. β. α. ε. ὑ. δ. α. κ. ... α. ι. ... β. ι. δ. γ. ... ρ. ο. υ. ρ. γ. ι. ... τοῦ ... ἐδάφους ...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεiriός) χωριστά ; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἔσθ'... ἀ. α. π. ε. β. α. ε. ὑ. δ. α. κ. ... α. ι. ... β. ι. δ. γ. ... ρ. ο. υ. ρ. γ. ι. ... τοῦ ... ἐδάφους ...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.....

... *ἀγκυλίες* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; .....

... *ἐξ ἐξέριον αἰ... ἰδιουαυταῖ... αἰ... ἀνταρταῖ...*

... *καὶ... καὶ... ἀρκαδίαν, ἄνδρες...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...* .....

- 2) Πῶς ἤμειβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφῶριαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

... *προσεξέμενον καὶ... ἐξέριον... ἐκ... καὶ...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...* .....

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...* .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ...

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...*

... *καὶ... καὶ... ἀνταρταῖ...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Κατὰ προτίμειαν... ὁ θερισμὸς... ἤρχιζεν
ἡμέραν... θεωύραν... ἢ... ἐστάρταν, ...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐτραγουδοῦσαν... καὶ... τραγουδοῦν.
ἔα... ποιῶν... ἀντιμῆδον, ...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

Δὲν ὑπάρχει... οὐτε ὑπάρχει
ἔθιμον... ἔθιμον, ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀμέσως... ὑστερον... οἱ... ἀκριβεί... καὶ...
... ἔσπερας... ἔσπερας, ...

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς;.....

1024, 20. 12. 1924. 4. 5. 12. 1924. 20. 12. 1924.

... ԶԻՆԱՐԿՆԵՐ ՈՒՆ ԵՐՐՈՇԵՐՆԵՐ:

Ἡ βίβλος τῶν κληρικῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ τῶν κληρικῶν μαρτύρων.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *Ο'Ι.Α'.Ε.Τ.Ν... ΕΞΑΓΩΓΗΝ... ΜΙΛΥΡΑΣ*
.Ο.Ο.Θ.ΟΥ.ΤΟΣ... Χ.Υ.Τ.Ε.ΑΙ... ΑΡΩΤΕΥ... ΣΚΑΠΑΝΗΣ
.Θ.Ι.Α'.Ν.Π... ΕΞΑΓΩΓΗΝ... ΚΕΧΑΓΗ... Ο.Ο.Θ.ΟΥ.ΤΟΣ
.Χ.Υ.Τ.Ε.ΑΙ... Χ.ΡΩ.Ε.Υ... ΑΡΩΤΕΥ... (Ε.Υ.Ν.ΟΥ.ΤΟΣ)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνήχθητο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν νυμφῶνα με ἐσὸς χρόνος (π.χ. πονεὺν τοιφάλλι βίκου). Ἐσυνήχθητο

...καὶ ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ed. M. Aciar. Editor. 3x012. 2002

...Ευαγγ. και... Εδ. Γου... ως... 2008 π.

...εξ... 2α' φύλ... (248487'000, 4421.6972-

...des - φρόνους... εν.) .....

- 2) Πότε θερίζετο ο σανός και με ποιόν εργαλείον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). ... *μετ' αὐτὸ δρέπανον* ... *21. 51 α.*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

Βρέξε... σελ... 12... Σπριουαλ... νι... αν...

.....Agriani.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . *Παλ'... ἐξαρτῆσαι φοιτῶντα... εὐδυνά...*
ἐργαζέσθαι... διὰ... τὴν... διουξήσαντα... τοῦ... βασιλῆως
ἀλλ'... ἐξαρτῶντα... ἀφ' ἐνὶ κτήνι... πρὸς...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς άλωνισμόν. ¹¹⁾ ΣΥΝΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΟ
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....
... δ'... δεμάτια... μετακίνοιο... εἰς... τὸ... ἀλὼνι...
... δ'... ἐξαρτῶντα... δεματίων... μετα... εἰς...
... δ'... δημητριακῶν...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμνωσστάσι, θεμwonιά,
 θεμwonιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σῶρον;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....
... τοῖσι... ἐκμεταλλεύσας... εἰς... τὸ... ἀλὼνι... μετα...
... ἐξαρτῶντα... δ'... ἀλὼνι... μετα... εἰς...
... μετα... τοῦ σῶρος...
- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; .....
... ἀλὼνι... εἰς... τὸ... ἀλὼνι... ἐξαρτῶντα... μετα...
... ἐξαρτῶντα... μετα... μετα...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; ... καὶ... ἐντὸς... τοῦ... χωρίου... ἀλὼνι...
... ἀλὼνι... μετα... μετα... μετα...
... ἐξω... μετα... μετα... μετα...

- 5) Τὸ ἁλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἐκείνη... περὶ... διέθηκε... διὰ...
... ἁλώνι...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἁλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται

ἀπὸ... τοῦ... ἁλώνι... καὶ... τοῦ...
... του.

- 7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ἐὰν... ἁλώνι... ἔσται.

χωματάλωνα... καὶ... καὶ...

ἁλώνι... καὶ... καὶ...

ἁλώνι... καὶ... καὶ...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἁλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἁλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνα)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).....

Μετὰ... καὶ... καὶ...

καὶ... καὶ... καὶ...

καὶ... καὶ... καὶ...

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

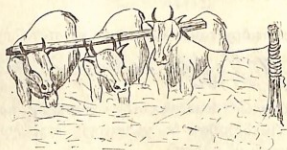
... καὶ... καὶ...

καὶ... καὶ... καὶ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἁλώ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Μαριτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... τὰ' ἀλωνίσματα...
 μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα...
 μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα...

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

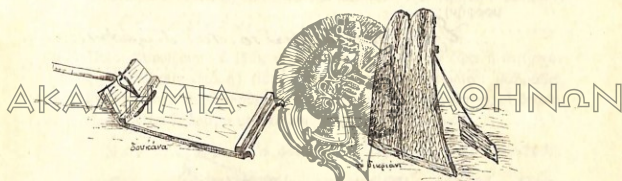
..... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα...
 μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα... μαρτζαί... τὰ' ἀλωνίσματα...

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

...*δεν γίνεται βοηθός... ξέρω... εἶπα*
... ἔχουν... εἶναι... τὸ πρῶτον... μου...
 .....
 .....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; .....

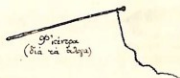
...*δεν γίνεται... εἶναι... καὶ... βοῦνα...*
... εἶναι... εἶναι... βοῦνα... εἶναι...
... εἶναι... εἶναι... εἶναι... εἶναι...
... εἶναι... εἶναι... εἶναι... εἶναι...
 .....
 .....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

... *ἡ.ρ.ιν.νι.ξε.τω...μιά...ε.τρύνε.τι...* .....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

... *κ.α.λ.ε.υ.τ.α.ι...ε.π.α.ρ.α.ι...* .....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλῖα : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

... *δ.α.ν...ἀ.γ.ω.ν.ι.ε.κ.α.ν...θ.λο.α.ρ.α.ι.α.ε.ο.ω.σ.ί.α.ν.*

... *ε.ί...ῖ.δ.ι.α.μ.τῆ.τα.ι...γ.α.υ.ρ.α.ί...μ.ε.τ᾿...τῶν.*

... *κ.α.λ.ω.κ...τῶν...ο.ί.ρ.α.φ.ε.τ.ε.μ.ῶν...τῶν.* .....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... *δ.ε.ν...ὑ.ω.τ.ρ.χ.ε.ν.* .....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

... *δ.ε.ν...ε.χ.ρ.η.ν.ε.μ.ι.α.ω.α.ι.ε.ί.α.* .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

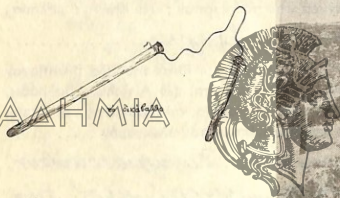
Δεν...ἐγένετο...αὐτὴν...μυστήριον.....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ σπυροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ; .....

Δεν...ἐγένετο.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

... *Ἦαί... ταισι... δειμιά... ἔτραγουδοῦντο*
... *μα... ἦαί... ἔα... ἔα... ἔα...* .....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἦαί... ταισι... δειμιά... ἔτραγουδοῦντο
μα... ἦαί... ἔα... ἔα... ἔα... .....

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ...

Ἦαί... ταισι... δειμιά... ἔτραγουδοῦντο
μα... ἦαί... ἔα... ἔα... ἔα... .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....*Δεν... ἔλαδ' ἔχει... τοιαῦτα... ἔθιμα...*
 .....
 .....
 .....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

...*Ὁ δ. λ. χ. ν. α. μ. α. ... ἔχεται... μετ' αὐτὸ... θρινάκι (φ. α. ε. κ. α. λ.)*
ματ' ἔχεται... μετ' αὐτὸ... ἔχεται... ἔχεται... μετ' αὐτὸ... ἔχεται...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Α. α. τ. α. ... τὸ... ἔχεται... ἔχεται... ἔχεται... ἔχεται...
... ἔχεται... ἔχεται... ἔχεται... ἔχεται...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ δ. ... χονδρὰ... τεμάχια... τῶν... ἔχεται... ἔχεται...
... ἔχεται... ἔχεται... ἔχεται... ἔχεται...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἄλωνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἄλωνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο «... *ἐν... καρπορριμῇ καὶ... γυνῇ... τῶν...*

...β.ν.γ.δ.ω... δ.α... τ.α... β.ε.τ.ω... τ.α... θ.α.δ.α
...φ.ε.ν.σ.γ.α... α.δ... κ.α... δ.α... τ.α... ι.α.ρ.ω.τ.α... ε.χ.ω...
...κ.ι.β.α... ε.β... τ.α... φ.μ.γ.α... κ.α... β.α.ρ.ω.κ... τ.α...
β.ε.ρ.δ.ε.μ.α...

- 6) Ἄφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

κ.α.τῶ... ἐν... δ.ι.α.ρ.ι.μ.α... τ.α... γ.ι.γ.ν.έ.μ.α... γ.υ.ν.α.ῖ.μ.ε
δ.ι... ε.λ.α.θ.ρ.ω... α.ρ.ι.ω.θ.ρ.ω... κ.α.ρ.ι.μ.α... τ.α... κ.ε.ρ.ά... κ.α.τ.έ.μ.α
κ.α... ἄ.χυ.ρα... κ.α... μ.ε... τ.α...

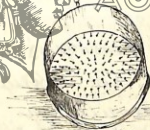
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

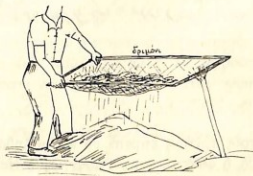
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλαιο δερμάτινον

κάθρος ἢ ἀρούλογος

δερμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δόρμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Μοσά... τὰ... σιμιντράι...
 μιννα... εἰς... τὰ... ὕδα... μισκάρια... δ... μαρμαί...
 ἀποχωρίβεται... με... τὸν... θαλάσιν...
 Φ.κ... μινκάρια... αἰώζει... δ... μαρμαί... καὶ... μ...
 καν... εἰς... αἰ... αἰ... μισκάρια...
 .....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Α... σιμιντράι... καὶ... σιμιντράι...
 φτυάρι... καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...
 καὶ... σιμιντράι...

- 8) Ἀλλὰ εἴ τιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... εἰς... ἀποθήκην...
 .....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

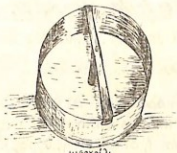

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

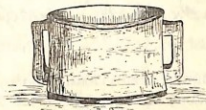
Μαράδες. μετρήσεις. ἰχνογράφημα κοιλῆς τοῦ.....

α) τοῦ. καιεῖ. = 25. ὀ. οἰκίας. ε) τοῦ. καθεαῖ. = 12. 5 ὀκ.

α. α. ι. ... ς) ... εἰς. Ρο. ὀ. η. ... = ... 6. ὀ. οἰκίας. ...

μισοκοιλία

κουτέλι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρά των δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

α) Β. γείας. ὠρεαῖς... ὠρεῖς... Στετυχαρραῖς... ..

ὠρεαῖς... ὠρεῖς... ὠρεῖς... ..

β) Ἀρχαῖα... ..

... ..

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... ..

... ..

... ..

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

Дѣла въсхитительныя кажутся
дѣломъ чуднымъ.

6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

[illegible]

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἐξαιρ. 20. 6. 1890

αὐτὸν... ὁ τὸν παῖδα... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ...
 αὐτὸν... ὁ τὸν παῖδα... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ...
 ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ... ἡ ἀρετὴ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

2) 811. (кал. 23. Таврица (Крымская). 2) 60. (адм. (уд. 41 ма. 44. Таврица). адм. 3) 611. 34^м Таврица (2^м и 3^м и 4^м и 5^м и 6^м и 7^м и 8^м и 9^м и 10^м и 11^м и 12^м и 13^м и 14^м и 15^м и 16^м и 17^м и 18^м и 19^м и 20^м и 21^м и 22^м и 23^м и 24^м и 25^м и 26^м и 27^м и 28^м и 29^м и 30^м и 31^м и 32^м и 33^м и 34^м и 35^м и 36^м и 37^м и 38^м и 39^м и 40^м и 41^м и 42^м и 43^м и 44^м и 45^м и 46^м и 47^м и 48^м и 49^м и 50^м и 51^м и 52^м и 53^м и 54^м и 55^м и 56^м и 57^м и 58^м и 59^м и 60^м и 61^м и 62^м и 63^м и 64^м и 65^м и 66^м и 67^м и 68^м и 69^м и 70^м и 71^м и 72^м и 73^м и 74^м и 75^м и 76^м и 77^м и 78^м и 79^м и 80^м и 81^м и 82^м и 83^м и 84^м и 85^м и 86^м и 87^м и 88^м и 89^м и 90^м и 91^м и 92^м и 93^м и 94^м и 95^м и 96^м и 97^м и 98^м и 99^м и 100^м и 101^м и 102^м и 103^м и 104^м и 105^м и 106^м и 107^м и 108^м и 109^м и 110^м и 111^м и 112^м и 113^м и 114^м и 115^м и 116^м и 117^м и 118^м и 119^м и 120^м и 121^м и 122^м и 123^м и 124^м и 125^м и 126^м и 127^м и 128^м и 129^м и 130^м и 131^м и 132^м и 133^м и 134^м и 135^м и 136^м и 137^м и 138^м и 139^м и 140^м и 141^м и 142^м и 143^м и 144^м и 145^м и 146^м и 147^м и 148^м и 149^м и 150^м и 151^м и 152^м и 153^м и 154^м и 155^м и 156^м и 157^м и 158^м и 159^м и 160^м и 161^м и 162^м и 163^м и 164^м и 165^м и 166^м и 167^м и 168^м и 169^м и 170^м и 171^м и 172^м и 173^м и 174^м и 175^м и 176^м и 177^м и 178^м и 179^м и 180^м и 181^м и 182^м и 183^м и 184^м и 185^м и 186^м и 187^м и 188^м и 189^м и 190^м и 191^м и 192^м и 193^м и 194^м и 195^м и 196^м и 197^м и 198^м и 199^м и 200^м и 201^м и 202^м и 203^м и 204^м и 205^м и 206^м и 207^м и 208^м и 209^м и 210^м и 211^м и 212^м и 213^м и 214^м и 215^м и 216^м и 217^м и 218^м и 219^м и 220^м и 221^м и 222^м и 223^м и 224^м и 225^м и 226^м и 227^м и 228^м и 229^м и 230^м и 231^м и 232^м и 233^м и 234^м и 235^м и 236^м и 237^м и 238^м и 239^м и 240^м и 241^м и 242^м и 243^м и 244^м и 245^м и 246^м и 247^м и 248^м и 249^м и 250^м и 251^м и 252^м и 253^м и 254^м и 255^м и 256^м и 257^м и 258^м и 259^м и 260^м и 261^м и 262^м и 263^м и 264^м и 265^м и 266^м и 267^м и 268^м и 269^м и 270^м и 271^м и 272^м и 273^м и 274^м и 275^м и 276^м и 277^м и 278^м и 279^м и 280^м и 281^м и 282^м и 283^м и 284^м и 285^м и 286^м и 287^м и 288^м и 289^м и 290^м и 291^м и 292^м и 293^м и 294^м и 295^м и 296^м и 297^м и 298^м и 299^м и 300^м и 301^м и 302^м и 303^м и 304^м и 305^м и 306^м и 307^м и 308^м и 309^м и 310^м и 311^м и 312^м и 313^м и 314^м и 315^м и 316^м и 317^м и 318^м и 319^м и 320^м и 321^м и 322^м и 323^м и 324^м и 325^м и 326^м и 327^м и 328^м и 329^м и 330^м и 331^м и 332^м и 333^м и 334^м и 335^м и 336^м и 337^м и 338^м и 339^м и 340^м и 341^м и 342^м и 343^м и 344^м и 345

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; *Ἰού. 11. ἡμέρ-*
αυ. πάντοτε. ἑσπέρας, μετὰ τὴν. ἑσπ. το. ἔχον
ἑσ. Ἰού. 12. ἔβωθ. τὸ. ἑσπ. 13. ἔβ. ἔβ. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 82

Τόπος συνάντησης.

ΣΥΛΛΟΓΗ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Συμφώνως τῷ ἐρωτηματολογίῳ
τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν, ἔτους 1968 .

Υ Π Ο

ΑΛΕΞΑΚΗ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝ.
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ Ι/ΘΕΣΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΤΕΙΡΩΝΟΣ - ΜΟΝΟΦΑΤΣΙΟΥ
Α': 'Εμπ/κῆς Περιφέρειας 'Ηρακλείου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ρῶνας, ἔχει ὡς αὐτὴν ἄνθρωπον ἑνταῦθα, γυνή
ἐκ τινος τῆς Μεσοκρήδης χωρίου, αἰμερρεθεῖσα, διρ-
χομένη ἑνταῦθα καὶ κατενθουμένη πρὸς τὴν Κεράν,
χωρίον τῆς ἐπαρχίας Πεδοιάδος, ὅπου ἡ θαυματουργ-
ος Ἰανυγία ἡ Κεραδιανή, πρὸς Ἰακὼν της, ἐστά-
θηκε μετὰ τῶν συνεδοικερευόντων συγγενῶν της
παρὰ τὴν βρύσιν, ἐπ' ὅπου σήμερον ὑόρεῖται τὸ
χωρίον.

Ἀφοῦ ἔφαγον καὶ κουρασμένοι ὡς ἦσαν ἐξῆλθον
ἀπὸ τῆς βαθύσκια παρὰ τὴν βρύσιν δένδρα καὶ
ἀκατηθήσκον.

Ἡ αἰμερρεθεῖσα γυνή εἶδε καθ' ὅσον τὴν

[illegible]

1- Τόπος συλλογῆς.

Ἡ συλλογὴ τῶν πληροφοριῶν ἐπραγματοποιήθη εἰς τό χωρίον Στείρωνας. Τοῦτο ἀποτελεῖ Συνοικισμόν τῆς Κοινότητος Πανοράματος, τῆς Ἐπαρχίας Μονοφατσίου, τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου Κρήτης.

Εὐκαιριακῶς πρὸς τὴν πραγματοποιουμένην συλλογὴν λαογραφικοῦ ὑλικοῦ θεωρῶ ὠφέλιμον νὰ ἀναφέρω πόθεν προέρχεται ἡ ὀνομασία τοῦ χωρίου, καθ' ὅτι, κατὰ μίαν ἐκδοχὴν, ἔχει σχέσιν καὶ μετὴν παραγωγὴν.

Κατὰ μίαν ἐκδοχὴν, οἱ κάτοικοι παραδέχονται ὅτι τό χωρίον ὠνομάσθη Στείρωνας, ἐπειδὴ, λόγω τοῦ φύχους κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Χειμῶνος, πολυὰ πρόβατα ἔμενον στεῖρα.

Ἡ γνώμη ὅμως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ευγενίου, περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ ὀνόματος Στείρωνας, ἔχει ὡς ἀκολούτως:

" Πρὸ τοῦ οἰκεῖσαι ἄνθρωπον ἐνταῦθα, γυνὴ ἐκ τινος τῆς Μεσσαράς χωρίου, αἰμορροοῦσα, διρχομένη ἐνταῦθα καὶ κατευθυνομένη πρὸς τὴν Κεράν, χωρίον τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος, ὅπου ἡ θαυματουργὸς Παναγία ἡ Κεραδιανή, πρὸς ἱασίν της, ἐστάθμευσε μετὰ τῶν συνοδοιπορούντων συγγενῶν της παρὰ τὴν βρύσιν, ἀπ' ὅπου σήμερον ὑδρεύεται τό χωρίον.

Ἀφοῦ ἔφαγον καὶ κουρασμένοι ὡς ἦσαν ἐξάπλωσαν ὑπὸ τὰ βαθύσκια παρὰ τὴν βρύσιν δένδρα καὶ ἐκοιμήθησαν.

Ἡ αἰμορροοῦσα γυνὴ εἶδε καθ' ὕπνον τὴν

Ἵπεραγίαν Θεοτόκον ἥτις τῆς εἶπε: "Δέν εἶναι ἀνάγκη νά κουρασθῇ περισσότερο, ἢ πίστις σου ἔδοκιμάσθη. Λίγο πιά πάνω ἀπ' αὐτοῦ ποῦ βρῖσκεσαι ὑπάρχει εἰκονοστάσιόν μου παμπάλαιον". Ἡ γυνή ἀφυπνησθεῖσα διεπίστωσε τήν ὑπαρξιν τοῦ εἰκονοστασίου, ἀλλ' ἐπίσης καί τήν παῦσιν τῆς ἀπό πολλοῦ χρόνου βασανιζούσης αὐτήν αἱμορραγίας.

Ἀνέφερε τά συμβάντα εἰς τοὺς οἰκείους της καθὼς καί τήν ἀπόφασίν της νά οἰκοδομήσῃ Ναόν ἐκεῖ ὅπου τό εἰκονοστάσιον καί νά μείνῃ μονίμως πρὸς ὑπηρεσίαν ἐν αὐτῷ, ὅπερ καί ἔκαμε.

Τό θαῦμα διεδόθη καί πολλοί προσκυνηταί ἤρχοντο πρὸς θεραπείαν. Ἐν τῇ παρόδῳ λοιπόν τοῦ χρόνου ἐδημιουργήθη ἐδῶ μονή μέ μεγάλην φήμην, ἥτις, ὡς καί ἐκ θαύματος στείρέφους τῆς αἱμορραγίας, ὠνομάσθη Στεῖρωνος Μονή.

Ἐφθασε νά ἀριθμῇ (40) τεσσαράκοντα Μοναχάς. Μέ βιβλιοθήκας, μέ πλοῦτον, μέ φήμην. Αἱ καλόγριαι ἐφημίζοντο διὰ τήν μόρφωσίν των. Κατά τά ἔτη τῆς ἀκμῆς ταύτης ἐχθροί (πιθανῶς πειραταί) ἐπέδραμον καί ἀφοῦ ἐβασάνισαν τάς μοναχάς κατὰ τρόπον ἀνήκουστον, τάς ἐφόνευσαν καί ἐπυρπόλησαν τήν Μονήν. Δύο ἐκ τῶν τεσσαράκοντα ἐσώθησαν καί κατέφυγον ἐκεῖ ὅπου σήμερον ἡ Μονή τῆς Παναγίας τῆς Παλιανῆς καί ἱδρυσαν νέαν μονήν, εἰς ἣν ἔδωσαν τό ὄνομα Παλαιά καί νῦν Μονή τῆς Παναγίας, ἐξ οὗ καί Παλιανή σήμερον λέγεται. "

Αὕτῃ εἶναι ἡ ἱστορία τῆς προελεύσεως τοῦ ὀνόματος Στεῖρνας. Τό μετέπειτα δέ δημιουργηθέν χωρίον ἔλαβε τήν αὐτήν ὀνομασίαν καί λέγεται Στεῖρνας. 2.- Μορφολογία τοῦ ἐδάφους.

Αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις ἀποτελοῦν ἐν ἀκύνλωμα λόφων μέ ἄνοιγμα πρὸς τήν Νοτίαν πλευράν τῆς περιοχῆς.

Ἄπασαι αἱ κλιτύες τῶν πέριξ λόφων εἶναι καλλιεργημέναι. Καλύπτονται ἐξ ἐλαιῶνων καί ἀμπελώνων.

Εἰς τήν Δυτικὴν πλευράν τῆς λοφοσειρᾶς εὐρίσκεται κτισμένον τό μικρόν αὐτό χωρίον.

Ἐχει ὑψόμετρον 570 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Δυτικώτερα τοῦ χωρίου καί πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου ὑπάρχει ἀκαλλιεργητὸς ἐκτασίς κατάλληλος διὰ κτηνοτροφίαν.

3.- Κάτοικοι.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἶναι πρόσφυγες ἐκ Μ. Ἀσίας καί συγκεντρωμένως ἐκ τοῦ χωρίου Φλογητά Νίγδης τῆς Καππαδοκίας. Οὗτοι ἦλθον καί ἐγκατεστάθησαν εἰς τό χωρίον Στεῖρνας κατὰ τήν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν (1923).

Αἱ πληροφορίαι ὅθεν σχετικῶς πρὸς τὸν γεργικόν βίον ἀφοροῦν τὸν τρόπον τῆς καταγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ προσφύγων, καθὼς καί ἡ ἐγκύκλιος περὶ τῆς συλλογῆς τῆς παρούσης ὕλης ἀναφέρει σχετικῶς

Ἐπειδὴ ὁμως, συμφώνως πάντοτε πρὸς τὴν καθοδηγητικὴν ἐγκύκλιον, θὰ χωρισθῇ ἡ περιγραφή τοῦ γεωργικοῦ βίου ἀπὸ τῆς προετοιμασίας διὰ τὴν σπορὰν τῶν δημητριακῶν μέχρι τοῦ ἀλωνισμοῦ καὶ τῆς ἀποθηκεύσεως αὐτῶν, εἰς δύο μέρη, διὰ ταῦτα αἱ μὲν σχετικαὶ πληροφορίες διὰ τὸν γεωργικόν, βίον πρὸ τοῦ 1920, θὰ ἀφοροῦν τὰ Φλογητὰ τῆς Καππαδοκίας, αἱ δὲ πληροφορίες μετὰ τὸ 1920 θὰ ἀφοροῦν τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Στείρωνος.

Οἱ πρὸ τοῦ 1920 κάτοικοι τοῦ χωρίου ἦσαν ἅπαντες Τοῦρκοι.

4.-Προετοιμασίαι ἀγρῶν διὰ σπορὰν.

Δέν ὑπῆρχον χωρισταὶ ἐκτάσεις διὰ σπορὰν καὶ χωρισταὶ διὰ τὴν βοσκήν ποιμνίων. Ἦσαν αἱ αὐταὶ καὶ ἐνηλλάσσοντο κατ' ἔτος.

Αἱ περιουσίαι ἀνήκον εἰς φυσικὰ πρόσωπα, ἐλάχισται δὲ εἰς τὰς κοινότητας. Καλλιεργηταὶ ἦσαν οἱ ἰδιοκτῆται μετὰ τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των.

Ἡλίπανσις τῶν ἀγρῶν ἐγένετο διὰ ὀψιῆς κόπρου, καθ' ὅσον τὰ χημικὰ λιπάσματα ἦσαν ἄγνωστα πρὸ τοῦ 1920.

Ἐκαστος γεωργὸς δὲν σπέρνει κατ' ἔτος ὅλα του τὰ κτήματα. Ἐνα μέρος ἀφήνει διὰ νὰ σπείρῃ τὸ ἐπόμενον ἔτος. Αὐτὰ πού ἀφήνει τὰ ὀργώνει δύο φορές (τὰ κλλουργίζει). Τὸν Φεβρουάριον κάνει τὸ πρῶτον ὄργωμα καὶ τὸν Ἀπρίλιον ἢ Μάιον τὸ δεύτερον. Ἐτσι τὸ χῶμα ἡλιοφάνεται καὶ γίνε-

ται προσοδοφόρον τό ἐπόμενον ἔτος.

Ἡ ἄρσις γίνεται διὰ τῶν βοδιῶν ἢ ἀγελάδων. Ταῦτα ζεύονται εἰς ἓν ζυγόν κατασκευασμένον ἐκ ξύλου (συνήθως ἰτέας, διὰ νά εἶναι ἐλαφρότερος). Διὰ νά στηρίζεται ὁ ζυγός εἰς τούς ὤμους τῶν βοῶν τοποθετοῦνται εἰς τόν λαιμόν των ζεῦλαι. Αὗται κατεσκευάζοντο ἐκ ξύλου.

Τά βόδια κατευθύνονται ἀπό τόν ζευγολάτην δι' ἐνός σχοινίου προσδεδεμένου εἰς τά κέρατα τῶν ζῶων.

Εἰς τό μέσον τοῦ ζυγοῦ προσεδένετο τό ἄροτρον διὰ δέρματος βοῶν. Τό ἄροτρον τήν ἐποχήν ἐκείνην ἦτο ξύλινον, ὡς καί εἰς τās σελίδας τοῦ ἐρωτηματολογίου ἀναφέρεται.

Μετά τὰ πρωτοβρόχια (Σεπτέμβριον-Ὀκτώβριον) ἐγένετο ἡ σπορά εἰς τὰ προητοιμασμένα δι' αὐτήν χωράφια.

Ὁ γεωργός μεταβαίνοντας εἰς τόν ἀγρόν ἐφόρτωνε τό ἄροτρον, τόν ζυγόν καί τόν σπόρον εἰς φορτηγόν ζῶον. Ὄταν ἔφθανε εἰς τόν ἀγρόν ἔβαζε τά βόδια εἰς τόν ζυγόν καί ἐχώριζε τό χωράφι εἰς τεμάχια (σπορές). Κατόπιν ἔπαιρνε σπόρον καί ἔσπειρε τήν πρώτην σποράν. Ταύτην ὥργωνε κατόπιν διὰ νά καυθῇ ὁ σπόρος καί ἐσυνέχιζε τήν αὐτήν ἐργασίαν.

Μετά τό πέρας τῆς σπορᾶς τῶν δημητριακῶν οἱ γεωργοί ἡσχολοῦντο καί πάλιν μέ τήν προετοιμασίαν τῶν ὑπολοίπων ἀγρῶν πού θά ἔσπειρον τό ἐπόμενον ἔτος.-

5.- Γεωργικός βίος μετά τό 1920.

Μετά τήν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων ἐκ Φλογητῶν Μ. Ἀσίας εἰς τό χωρίον Στεῖρωνα Μονοφασίου ἐξηκολύθουν νά καλλιεργοῦν τήν γῆν καθ' ὅμοιον τρόπον.

Βεβαίως ὑπῆρξαν καί μεταρρυθμίσεις. Τό ξύλινον ἄριτρον ἀντικατεστάθη διά σιδηροῦ τοιούτου. Μετά τό 1946 αἱ ἀριτριάσεις τῶν ἀγρῶν ἤρχισαν νά γίνωνται διά μηχανικῶν μέσων. Σήμερον δέ οὐδόλως χρησιμοποιοῦνται ζῶα δι' ἄροσιν ἀλλά σιαπτικά μηχανήματα. Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρω ὅτι οὐδεῖς χωρικός διαθέτει ζεῦγος βοῶν ἢ ἡμίονον κ.λ.π. πρός ἄροσιν τῶν ἀγρῶν.

Τοῦτο συνέβη ἀφ' ἑνός μὲν λόγῳ τῆς μηχανικῆς προόδου καί ἀφ' ἑτέρου λόγῳ ἐγκαταλείψεως τῆς καλλιέργειας τῶν δημητριακῶν. Ἀσχολοῦνται κατὰ τό πλεῖστον εἰς τήν καλλιέργειαν ἐλαιῶν καί ἀμπέλων.

Αἱ καλλιέργειαι αὗται ἀποδίδουν συγκριτικῶς περισσότερον ἀπό τήν καλλιέργειαν σιτηρῶν ἢ ψυχανθῶν.

Τέλος διά σχοινίου ἐδέμετο ὅλο τὸ φορτίο καὶ μετεφέρετο εἰς τὸ ἀλώνι. Ἐκεῖ ἐγένοντο θεμωνιές κατ'εἶδος σιτηρῶν.

Μετά τὸ 1923 ὁ θερισμός ἐγένετο μέ τὸν αὐτὸν τρόπον, εἰς τὴν περιοχὴν Στεῖρωνος. Σήμερον ἐπίσης γίνεται ὁμοίως ὁ θερισμός τῶν ἐλαχίστων δημητριακῶν τὰ ὅποια σπέρνουν 2-3 κάτοικοι τοῦ χωρίου.

7. Ἀλωνισμός.

Πρὸ τοῦ ἀλωνισμοῦ καὶ κατ'ἔτος συνήθως ἐπεσκευάζετο τὸ ἀλώνι. Κατ'ἀρχάς ἐκαθαρίζετο τοῦτο. Ἐν συνεχείᾳ κατεβρέχετο καὶ ἠλείφετο μέ κόπρον βοῶν. Μετά τὴν ἀποξήρανσιν ἦτο ἔτοιμον πρὸς ἀλωνισμόν.

Ὁ ἀλωνισμός ἐπραγματοποιεῖτο διά τῶν βοῶν οἵτινες ἔσυρον τὸν βολόσυρον. Οὗτος ἀποτελεῖτο ἀπὸ χονδρὴ σανίδα ἐπιμήκη (ἐν τεμάχιον ἢ δύο προσαρμοζόμενα). Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διά κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῶν ἐξευγμένων ζώων, συνήθως βοῶν, σύρεται κυλιτικῶς ἐντός τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διά τὸν ἀλωνισμόν των.

Τὸ πάχος τῶν σταχύων ἐντός τοῦ ἀλωνίου θάβναι τὸ ὕψος τῶν 20 ἑκατοστῶν, περίπου.

Ἐπὶ τοῦ βολοσύρου ἐκάθητο, συνήθως, εἰς ἄνδρας ἢ γυναῖκα διά τὴν ὁδήγησιν τῶν ζώων.

Ὅταν ἡτοιμάζετο τὸ ἐστρωμένον γέννημα, ἦτο ἡτο ἀλωνισμένον, συνεκεκεντρώνετο εἰς τὸ

κέντρον τοῦ ἄλωνιοῦ καί ἐστρώνετο νέον.

Σήμερον ὁ ἄλωνισμός τῶν ἐλαχίστων σιτηρῶν πραγματοποιεῖται διὰ μηχανικοῦ ἄλωνιστικοῦ συγκροτήματος. Οὐδεὶς ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου διαθέτει τοιοῦτον συγκρότημα. Ἀλλὰ ἐξυπηρετοῦνται ἐκ διερχομένων τοιούτων ἢ σκοπίμως προσκαλουμένων.

8. - Λίχνισμα.

Τό ἄλωνισμένον γέννημα ἐμαζεύετο εἰς τό κέντρον τοῦ ἄλωνιοῦ καί ἐγίνετο εἰς σωρός κωνικός. Τό λίχνισμα ἐγένετο, εἰς Φλογητά Μ. Ἀσίας μέσλους τοὺς ἀνέμους. Ἐκεῖ δέν ὑπῆρχον τὰ μελτέμια πού ἐπικρατοῦν ἐποχιακῶς εἰς τήν Ἑλλάδα.

Διὰ νά ἀρχίσῃ τις τό λίχνισμα ἔπρεπε νά λάβῃ προϋποτιθεμένην ἀπό τόν δεκατιστήν (μουκατατζήν). Μετά τήν ἀδειαν ἐλιχνίζετο τό γέννημα καί ἐγίνετο εἰς μεγάλους σωρός.

Κατόπιν ἐκαλεῖτο ὁ βοηθός τοῦ δεκατιστοῦ καί ἐσφράγιζε τόν σωρόν. Πρός τοῦτο εἶχε ξυλίνην βούλαν (μέ καθέτους προεξοχάς, αἵτινες ἐδημιουργοῦν ἐμφανῆ σημεῖα μετά τό κάρφωμα εἰς τόν σωρόν) καί ἐσφράγιζε τόν σωρόν, διὰ νά μή δυνηθῇ ὁ ἰδιοκτήτης καί ἀφαιρέσῃ σῖτον ἢ ἄλλον τι, πρὸς-ἐξῆς ἐκ τοῦ σωροῦ καί φορολογηθῇ λιγώτερον.

Ὅταν ἤρχετο ὁ δεκατιστής ἐδημιουργοῦντο 8 ἰσόποσοι σωροί. Ὁ εἰς ἐκ τούτων ἀνῆκε εἰς τόν δεκατιστήν. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων 7 τοὺς 6 ἔπαιρνε ὁ ἰδιοκτήτης καί τόν Ι διανομήζοντο οἱ ζητιᾶνοι.

ἀφοῦ πρῶτον ἐδίδετο εἰς τόν κήρυκα I χαβαῖ, ἥ-
τοι I2,5 ὀκάδες (καί ἐδίδετο εἰς τόν κήρυκα.)

Ἐν καιρῷ πολέμου, τό Κράτος ἐλάββανε δι'
ἐπιτάξεως I ἢ 2 σωρούς.

Μετά τό λίχνισμα, τό καθαρόν γέννημα μετε-
φέρετο καί ἐφυλλάσσετο εἰς τά ἀμπάρια τῶν οἰκι-
ῶν.

Σήμερον οἱ κάτοικοι τῶν Φλογητῶν τῆς Μ.
Ἀσίας, ἀπό καλλιεργηταί σιτηρῶν, ἔγιναν καλλι-
εργηταί ἐλαιῶνων καί ἀμπελώνων εἰς τήν περιο-
χήν Στείρωνος.

Κατά τά πρῶτα ἔτη τῆς ἐγκαταστάσεώς των
ἡσχολοῦντο καί μέ τήν καλλιέργειαν σιτηρῶν καί
φυχανθῶν, μέχρι τοῦ 1950 περίπου. Σήμερον δέ
ὅτε γράφεται ἡ παρούσα συλλογή καλλιεργοῦνται
ἐλάχιστοι αἰτηρά.

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Αἱ συλλεγεῖσαι πληροφόριαι ἀνεγράφησαν εἰς
τάς τρεῖς τελευταίας σελίδας τοῦ ἐρωτηματολογίου.

Πληροφοριοῦνται τῆς παρούσης συλλογῆς.

1) Τσαγκαρίδης Χρῖστος τοῦ Θεοδώρου, καταγόμενος
ἐκ Φλογητῶν Νίγδης τῆς Καππαδοκίας, γεωργός καί
νῦν κάτοικος Στείρωνος ἤ Γραμματικά γνώσεις Δ.
τάξεως Γυμνασίου. Οὗτος ἐγκατεστάθη εἰς τό χωρί-
ον Στείρωνα τό ἔτος 1924.

Σήμερον ἔχει ἡλικίαν 75 ἐτῶν.

2) Καραπιδάκης Ἐμμανουήλ τοῦ Νικολάου, κάτοι-

κος 'Αλαγνίου τῆς 'Επαρχίας Μονοφατισίου. Ἐῖται
ἀπόφοιτος τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καί ἀσκεῖ τό
ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ. Σήμερον ἔχει ἡλικίαν
63 ἐτῶν.

"Ονομα συλλογέως.

Εὐστράτιος 'Εμμανουήλ 'Αλεξάνης
Διδάσκαλος Στεῖρωνος
Α΄ 'Εκπ/κῆς Περιφερείας 'Ηρακλείου.

'Η συλλογή αὕτη ἐγένετο ἀπό 2-25 'Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προβλήματα ζωτοφωγίας

2

Ηρ. Φωτ. 1.

Σιδερέιν α'ροτρον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ηρ. Φωτ. 2

Σύδαινον α'ροτρον.

Αριθ. Φωτ. 3

Χ. υγός: 1 Ιερός, 2 παροφύγι, 3 Τζιγολόρ

4. ώμος. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2Αριθ. Φωτ. 4

Αριθ. Φωτ. 5

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. Φωτ. 6.

Αθήναι.